

Lega InterConsult News

Penkov · Markov & Partners

Issue 4, November 2001

www.legainterconsult.com

Circulation 2,200

Updated Legal Information & Comments

Dear clients, colleagues and friends,

This is the fourth issue of Lega InterConsult News, which completes the first-year cycle of this publication. The huge interest in this newsletter, which has already reached a circulation of 2,200, comes to indicate that the editors' desire to cover the most interest and topical news has produced a positive effect.

In this issue, we expect that some matters that are completely new to the domestic legal framework will generate particular interest, such as the software protection, the electronic signature and the liability of producers. Besides, we have covered some other major aspects like import-export arrangements and the concentration of business activities in accordance with the practices of the European Commission.

It will probably be very interesting to see also the up-to-date review of the bills that the Parliament is expected to discuss at the end of this year and the beginning of next year.

Hoping that the new issue of Lega InterConsult News, too, will contribute to keeping you well informed about the new developments and trends in the Bulgarian business legislation, I remain

Yours sincerely,

Vladimir Penkov

Editorial Board

Chairman: Vladimir Penkov
Chief Editor: Svetlin Adrianov
Members: Milena Gaidarska
Pavel Velchev
Roman Stoianov
English Translation and Editing:
Vera Georgieva

Редакционна колегия

Председател: Владимир Пенков
Гл. редактор: Светлин Адриянов
Членове: Милена Гайдарска
Павел Велчев
Роман Стоянов
Английски превод и редакция:
Вера Георгиева

Драги клиенти, колеги и приятели,

С излизането на четвъртия брой на Lega InterConsult News завършва първият едногодишен цикъл на изданието.

Огромният интерес към вестника, вече с тираж 2200 броя, показва, че стремежът на редакцията да включва в него най-интересното и актуалното има положителен резултат.

В този брой очакваме особен интерес да предизвикат някои проблеми, които са съвсем нови за правната ни уредба, като защитата на компютърните програми, електронния подпис и отговорността на производителя за вреди. Наред с това са намерили отражение и такива важни въпроси като вносно-износният режим и концентрацията на стопанската дейност според практиката на Европейската комисия.

Голям интерес вероятно ще предизвика и съвсем актуалната статия, посветена на законопроектите, които се очаква да бъдат внесени в парламента до края на годината и в началото на следващата година.

Като вярвам, че и новото издание на Lega InterConsult News допринася за добрата Ви осведоменост относно новостите и тенденциите в българското стопанско законодателство, оставам,

С уважение

Vladimir Penkov

CONTENTS:

<i>Live Issue: The New Electronic Document and Electronic Signature Act</i>	2
<i>Opinions: Import and Export Regime</i>	3
<i>Company & Commercial Law: Forthcoming Bills</i>	4
<i>Promissory Notes as Commercial Collateral</i>	6
<i>Rules of Business: Liability of Manufacturers</i>	7
<i>Intellectual and Industrial Property: Specific Features of the Legal Framework of Computer Software Copyright</i>	8
<i>Litigation: Some Aspects of Appellate Review in the Light of the Practice of the Supreme Court of Cassation</i>	9
<i>Foreign Investment: Commitments in the Case of Concentrations According to the Practices of the European Commission</i>	10
<i>Briefly</i>	11

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>Актуална тема: Новоприетият Закон за електронния документ и електронния подпис</i>	2
<i>Мнения: Вносно-износен режим</i>	3
<i>Дружествено и търговско право: Предстоящи законопроекти</i>	4
<i>Записът на заповед като търговско обезпечение</i>	6
<i>Правила на стопанската дейност: Отговорност на производителя за вреди</i>	7
<i>Интелектуална и индустриална собственост: Особенности на законовия режим на авторските права върху компютърни програми</i>	8
<i>Процес: Въпроси на въззивното производство в светлината на практиката на Върховния касационен съд</i>	9
<i>Чужестранни инвестиции: Самоограничителни мерки при концентрация на стопанската дейност според практиката на Европейската комисия</i>	10
<i>Накратко</i>	11

The New Electronic Document and Electronic Signature Act

The Official Gazette, No. 34 of 2001 promulgated the Electronic Document and Electronic Signature Act, which regulated that type of social relations, which had not been settled in the existing legislation. The framework instrument in this sphere is Directive 1999/93 of the European parliament and the Council of the European Union of 13 December 1999 concerning the legal framework of the Communities for digital signatures. The new Act entered into force as of the 6th of October, 2001, upon the expiry of the six months term as of its promulgation provided in itself.

Within the meaning of the Electronic Document and Electronic Signature Act, the electronic document is an electronic statement recorded on a magnetic, optical or another carrier that provides opportunities for reproduction.

Electronic documents are considered equivalent to conventional documents given in writing. The scope of the law rules out the transactions that require a qualified form in writing, as well as the cases where the holding of the document of a copy thereof is legally relevant (e.g. securities, bills of lading, etc.).

In accordance with the Electronic Document and Electronic Signature Act, the electronic signature is any information related to the electronic statement delivered in a manner agreed between the author and the recipient and sufficiently secure in terms of the needs of the turnover, which discloses the identity of the author, discloses the author's consent with the electronic statement and protects the contents of the electronic statement against any subsequent changes.

The Act provides for three types of electronic signature, depending on the level of security in its use:

- ordinary electronic signature;
- advanced electronic signature;
- universal electronic signature.

The choice of the type of electronic signature in private legal transactions depends entirely on the parties to the transaction. The electronic signature has the meaning and significance of a signature given under one's own hand, except for the cases where the holder or recipient of the electronic statement is a central government authority or a local government authority. Only the universal electronic signature is applicable to the latter two cases, which has the meaning and significance of a signature given under one's own hand with respect to all. It is a significant facilitation for the consumers that Council of Ministers should expressly specify the government authorities that will not be entitled to refuse reception of electronic documents signed with a universal electronic signature.

Unlike the ordinary electronic signature, the advanced one has reached a higher level of security. This is guaranteed by the author, as well as the provider of certification services, who is the issuer of the respective certificate.

The highest level of security is ensured in the case of the universal electronic signature. This is an advanced electronic signature, the certificate for which has been issued by a certification service provider registered with the State Telecommunications Committee. In this case, the guarantors of security are the author, the provider of certification services and the State Telecommunications Committee.

Therefore one can draw the conclusion that the new Act is in full compliance with Directive 1999/93 of the European Parliament and the Council of the European Union, as well as with the major trends in the regulation of these legal matters in the United States and the European Union. The adoption of the Act and the related secondary legislation is one of the first necessary steps towards the introduction of e-commerce and Internet-based payments in Bulgaria.

Новоприетият Закон за електронния документ и електронния подпис

В брой 34/2001 г. на ДВ бе обнародван Законът за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП), с който бяха уредени този вид обществени отношения, които действащото законодателство не регламентираше до този момент. Рамков акт в тази област е Директива 1999/93 на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на общността за цифрови подписи. Законът влезе в сила на 6 октомври 2001 след изтичането на предвидения в него 6-месечен срок от датата на обнародване. По смисъла на ЗЕДЕП електронният документ е електронно изявление, записано върху магнитен, оптичен или друг носител, който дава възможност да бъде възпроизведено.

Електронните документи са приравнени на класическите писмени документи, като от приложното поле на закона са изключени сделките, за които се изисква квалифицирана писмена форма, както и случаите, в които сържането на документа или на екземпляр от него има правно значение (напр. ценни книжи, товарителници и др.)

Съгласно ЗЕДЕП електронният подпис е всяка информация, свързана с електронното изявление по начин, съгласуван между автора и адресата, достатъчно сигурен с оглед нуждите на оборота, който разкрива самоличността на автора, разкрива съгласието на автора с електронното изявление и защитава съдържанието на електронното изявление от последващи промени.

Законът въвежда три вида електронен подпис в зависимост от степента на сигурност при използването му:

- обикновен електронен подпис;
- усъвършенстван електронен подпис;
- универсален електронен подпис.

Изборът на вида електронен подпис при осъществяване на сделки от частноправен характер зависи изцяло от лицата, страни по сделката. Електронният подпис има значението на саморъчен подпис, освен когато титуляр или адресат на електронното изявление е държавен орган или орган на местното самоуправление. За последните приложим е само универсалният електронен подпис, който има значението на саморъчен подпис по отношение на всички. Съществено улеснение за потребителите е, че Министерският съвет трябва изрично да определи държавните органи, които няма да могат да откажат приемането на електронни документи, подписани с универсален електронен подпис.

За разлика от обикновения електронен подпис при усъвършенствания е постигнато едно по-високо ниво на сигурност. Гарант за това, наред с автора, е и доставчикът на удостоверителни услуги, издал съответното удостоверение.

Най-високо ниво на сигурност е достигнато при универсалния електронен подпис. Това е усъвършенстван електронен подпис, удостоверението относно който е издадено от доставчик на удостоверителни услуги, регистриран в Държавната комисия по далекосъобщения. В случая наред с автора и доставчика на удостоверителни услуги, гарант за сигурността се явява и ДКД.

С оглед на изложеното може да се направи изводът, че новият закон е в пълно съответствие както с Директива 1999/93 на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз, така и с водещите тенденции при уреждането на този вид обществени отношения в САЩ и Европейския съюз. Приемането на закона и на подзаконовите актове е една от първите необходими крачки по пътя на въвеждането на електронната търговия и на разплащанията чрез Интернет в България.

OPINIONS

Import and Export Regime

Bulgaria's accession to the World Trade Organisation (1996) and the signing of the Europe Agreement (1993) have undoubtedly played an essential role in the accelerated progress towards radical liberalisation of imports and exports in conformity with the principles and rules of international trade, whereby the government is increasingly withdrawing from direct control and influence measures. The free movement of goods has certainly been instrumental in the context of import and export arrangements in conjunction with the free incorporation of companies, the modern banking system, the liberal foreign exchange regime and the completion of the structural reform related to the transition to a free market economy.

We would like to recall that the liberalisation process started with the removal of the state monopoly on foreign trade, when all traders got equal foreign trade opportunities. Afterwards, the government introduced liberalisation of prices and foreign exchange arrangements to a considerable extent.

The tariff regulation of imports has turned into a major element of trade policy and the most important tool for protection of local industries.

Non-tariff barriers have been substantially reduced since 1 January 2000. The process of their removal is still going on.

The last export fees (for unprocessed timber and timber materials) have been eliminated, while many groups of goods have moved from licensing arrangements to a registration regime. Furthermore, the registration regime has been replaced by free trade arrangements with respect to such goods as coal, coke, liquid fuels, ferrous and non-ferrous metals, the importation of oil and gas, the re-export and export of textiles, pharmaceuticals, software, audio- and video carriers.

All this comes to show that the principle of free cross-border movement of goods is not only a statutory stipulation but also increasingly common practice.

At present, the only exception concerns the exhaustive list of goods under Decree No. 233 of the Council of Ministers, as amended on 29 June 2001, covering mainly goods under international agreements (intoxicating and psychotropic substances, nuclear material and radioactive substances, explosives, hunting and sports weapons, endangered plant and animal species) within the framework of the Washington Convention.

This group of goods concerns also the importation of some polygraphic products, pharmaceuticals, etc.

The list of goods that require permits is, of course, supplemented with those covered by intergovernmental or international agreements and conventions, quotas, ceilings and contingents, e.g. the export and re-export of textiles and garments originating in Bulgaria to Canada and the USA or the dual-purpose goods and technologies (for both military and civilian purposes). The range of goods that are totally prohibited for export is very limited: humanitarian aid, mines and cigarettes and tobacco products with Bulgarian excise tax strips.

The retrospection of the last four or five years reveals that the range of goods controlled by the government in one or another way has constantly been narrowed and that the trade policy is strictly separated from customs measures.

As far as registration cases are concerned, it is worth recalling that a well-functioning procedure is in place, starting with the filling in of forms in accordance with international classification norms. One should not forget the prior consultation with other institutions, where this is required by law, and the submission of all required documents (contracts, pro forma invoices, quality and origin certificates, etc.).

The validity of the registration is up to three months. In fact, a license is granted automatically for the duration of its term.

МНЕНИЯ

Вносно –износен режим

Безспорно приемането на България в Световната търговска организация /1996/ и сключването на договора за асоцииране с Европейския съюз /1993/ изиграха огромна роля за бърз напредък в радикалната либерализация на вносно-износния режим, в съответствие с международните принципи и правила в търговията, като държавата във все по-голяма степен се отказва от пряк контрол и въздействие. Вън от съмнение е, че наред със свободното създаване на търговски дружества, модерна банкова система, либерален валутен режим и приключването на структурната реформа, свързана с преминаването към свободна пазарна икономика, свободното движение на стоки в контекста на вносно-износния режим играе особено важна роля.

Бихме искали да припомним, че този процес на либерализация започна с премахването на държавния монопол върху външната търговия, като всички търговци получиха равни права да извършват външнотърговска дейност. По-нататък държавата в значителна степен въведе либерализацията на цените и валутния режим.

Тарифната регулация на вноса се превърна в най-важната съставка на търговската политика и най-важен инструмент за защита на местната индустрия.

В областта на нетарифните пречки след 01.01.2000 настъпиха множество улеснения, процес, който продължава и до днес.

Отпаднаха и последните износни такси /за необработена дървесина и дървен материал/, като редица групи от стоки преминаха от разрешителен към регистрационен режим. Допълнително от регистрационен режим към свободна търговия преминаха стоки като въглища, кокс, течни горива, черни и цветни метали, вноса на нефт и газ, реекспорта и износа на текстил, лекарствени средства, софтуер, аудио- и видео носители.

От горното ясно личи, че принципът на свободното движение на стоките през границата не само законово е издигнат, но все повече се реализира в практиката.

Изключение понастоящем представляват единствено строго изброените стоки в Постановление № 233 на Министерски Съвет с последни изменения от 29.06.2001, като това са главно стоки, включени в международни договори /упояващи и психотропни вещества, ядрен материал и радиоактивни вещества, взривни материали, ловно и спортно оръжие, застрашените видове от дивата фауна и флора/ съгласно Вашингтонската конвенция.

Допълнително към горната група са включени при вноса някои полиграфически продукти, медикаменти и др.

Списъкът на стоките, изискващи разрешение, се допълва разбира се и със случаите на договорени с други държави или предвидени в международни конвенции квоти, плафони и контингенти като например износът и реекспортът на текстил и облекло с български произход в Канада и САЩ, както и стоките и технологиите с двойно /военно и цивилно/ предназначение. Само съвсем ограничен кръг стоки изобщо са забранени за износ, като например: хуманитарни помощи, мините и снабдените с български бандероли цигари и тютюневи изделия.

Като се погледне 4-5 години назад, се забелязва, че контролираните по какъвто и да е начин от държавата стоки непрекъснато намаляват и че строго се отделя търговската политика от митническоправните мерки.

В случаите на регистрация следва да се знае, че е налице добре функциониращ ред, който започва с попълването на предоставените формуляри съгласно международните класификационни норми. Не следва да се пропуска предварителното съгласуване с другите ведомства, там където законът пред-

OPINIONS

It is particularly important to know that, where a permit is required, it may not be delayed by more than two days after the date of the request. This the procedure of issuing permits becomes rather smooth and easy. Any refusal to issue a permit may be attacked in due course.

All these considerations lead to the conclusion that quite a number of the formal barriers mainly of administrative and bureaucratic nature have already been removed. Thus favourable preconditions have been created for the free movement of goods and investments respectively.

Still, there is more to be desired with respect to the identification of equal and clear criteria or the time limits in the decision-making process concerning coordination issues.

Whereas the importance of non-tariff measures is definitely decreasing, the role of customs tariffs as an important trade policy tool is permanently on the growth.

This can be seen in the Customs Tariffs, which were initially introduced in 1992 as well as the new one amended most recently on 17 December 1999, which fully comply with the classification of the Harmonised System, as well as the terms and conditions for Bulgaria's membership of the World Trade Organisation.

We would like to add for the sake of full clarity that the average tariff rates applicable to goods originating from countries enjoying MFN status have been reduced from 17.8 % in 1998 through some 15.2 % in 1999 to 10 % for industrial goods in 2001.

As a result of the trade liberalisation policy, there have been concluded free trade preferential agreements with the EU, EFTA, CEFTA, Turkey, Macedonia, Israel and Lithuania, which substantially enhances the role of Bulgaria as a place for business.

МНЕНИЯ

вижда това, както и представянето на всички други искани документи /договори, проформа фактури, сертификати за качество и произход и др./.

Регистрацията има валидност до 3 месеца, като в рамките на този срок фактически е предоставена автоматична лицензия. Особено важно е да се знае, че в случаите на разрешение същото не може да се забави повече от два дни от деня на молбата, което осигурява сравнително безпроблемно и небюрокралично протичане на разрешителната процедура, като всички откази могат да се обжалват по съответния рег.

Казаното дотук позволява да се направи изводът, че много от формалните пречки, главно от административно и бюрократично естество, са отпаднали, като вече са създадени благоприятни предпоставки за свободното движение на стоки, респективно инвестиции.

Все още обаче има какво да се желае по отношение на определянето на еднакви и ясни критерии, както и срокове за вземането на решения по съгласуванията.

Докато значението на нетарифните мерки решително намалява, ролята на митническите тарифи като важен търговско-политически инструмент постоянно расте.

Това е видно и от въведената първоначално през 1992 г. митническа тарифа, както и от новата митническа тарифа с последни изменения от 17.12.1999 г., които изцяло съответстват на номенклатурата на Хармонизираната система, както и на условията за членство на България в Световната търговска организация.

За пълнота посочваме, че средните мита за стоки с произход от страна, ползваща се от клаузата за най-облагодетелствана нация, спадна от 17,8 % през 1998 г., на около 15,2 % през 1999 г., за да стигне 10 % за индустриални стоки през 2001 г.

Като последица от политиката на либерализация на търговията понастоящем са в сила преференциални споразумения за свободна търговия с ЕС, ЕАСТ, ЦЕФТА, Турция, Македония, Израел и Литва, което съществено увеличава ролята на България като място за стопанска дейност.

COMPANY & COMMERCIAL LAW

Forthcoming Bills

After the slow-down of legislative activities during the election campaign, we are now witnessing greater activity with respect to the legislative initiative of the executive power, as well as the work of the National Assembly. Dozens of new bills are expected to be enacted in the economic sphere at the end of this year and early next year. The following pieces of legislation will exert the greatest impact on the Bulgarian business climate:

The Accountancy Act

The objective of this bill is to achieve maximum harmonisation with the provisions of Fourth, Seventh and Eighth Directives of the EU, while preserving the requirement to apply the National Accounting Standards. The bill, however, will introduce new requirements to the contents, preparation, publicity, auditing and verification of annual financial reports.

The Independent Financial Audit Act

This bill provides for the pluralism of professional associations of chartered accountants. The relevant experience of EU member countries is used and conditions are created for competition and market pricing of auditing services. The bill envisions more stringent eligibility requirements to chartered accountants and, at the same time, auditors are allowed to advise audited businesses.

ДРУЖЕСТВЕНО И ТЪРГОВСКО ПРАВО

Предстоящи законопроекти

След известно затишие в законодателната дейност в преизборния период, напоследък се наблюдава активизиране както по отношение на законодателната инициатива на изпълнителната власт така и в дейността на народното събрание. До края на тази и в началото на следващата година е предвидено да бъдат приети десетки нови законопроекти в стопанската сфера. Най-голямо влияние върху бизнес климата в България очакваме да окажат следните от тях:

Закон за счетоводството

Целта на този законопроект е да се постигне максимално съответствие с изискванията на Четвърта, Седма и Осма директива на ЕС, като в същото време се запазва изискването за прилагане на Националните счетоводни стандарти. Във всеки случай се очакват нови изисквания по отношение на съдържанието, начина на съставяне, публичността, одита и заверката на годишните счетоводни отчети.

Закон за независимия финансов одит

Този проект въвежда плурализъм на професионалните организации на дипломираните експерт-счетоводители. Възприема се опита в това отношение на страните от Европейския съюз, като се създават условия за конкуренция и пазарно определяне на цените на счетоводителските услуги. Проект-

COMPANY & COMMERCIAL LAW

The Privatisation and Post-privatisation Control Act

It is for the first time that the legal framework concerning the privatisation process provides for the establishment of a specialised body to exercise post-privatisation control. On the one hand, the establishment of a Post-privatisation Control Agency as an independent supervising authority would strengthen the measures that ensure the lawful implementation of privatisation agreements. But, on the other hand, since the post-privatisation control body will not be involved in the preparation of privatisation deals different sets of criteria might be applied to the same transactions by the body concluding them (the Privatisation Agency) and the body supervising their implementation (the Post-privatisation Control Agency).

An essential change of the existing arrangements is also the narrowing of the scope of privatisation techniques to the choice between tenders and competitive bidding, which rules out the opportunities for privatization through negotiations with potential buyers. This might evoke some questions related to expediency matters in the light of the experience gained so far.

The Amendments to the Public Procurement Act

The proposed amendments change the underlying principle of specifying the persons placing public procurement orders. There is some, although not very significant, increase of the opportunities for switching from one procedure to another and also for placing public procurement orders through direct negotiations.

The bill contains a number of rather controversial suggestions that might generate additional problems instead of solving the existing ones. One of them is the attempt at resolving the problem with bottlenecks in public procurement procedures through serving appeals against the choice of winners. The envisaged one-month time limit for the court to rule on such appeals is unrealistic, to put it mildly, in the context of the current operation of the judiciary.

The Bank Insolvency Act

This is a new piece of legislation in the Bulgarian legal system, which is aimed at achieving greater speed of proceedings and enhanced supervision of the operations of bank receivers. The bill provides for some fundamental changes of insolvency proceedings that will ensure greater stability in the process.

The Amendments to the Telecommunications Act

The existing Telecommunications Commission is to be replaced by a new body, i.e. the Regulatory Commission for Communications that will perform regulatory functions in the field of postal services as well. Another substantial change is the exclusion of the opportunity for the Council of Ministers to intervene in the licensing procedure, which should simplify and speed up the procedure because it will remove the complexities resulting from the need for interaction between two government institutions of different functions and rank.

As well as the above-mentioned bills, some further amendments are expected in the tax legislation. The envisaged new arrangements will become clear after the finalisation of the negotiations between the Government and the International Monetary Fund. These amendments refer to the Corporate Income Tax Act, the Personal Income Tax Act, the Value Added Tax Act, the Local Taxes and Fees Act and the Excise Tax Act.

ДРУЖЕСТВЕНО И ТЪРГОВСКО ПРАВО

тът предвижда повишени изисквания към кандидатите за дипломирани експерт-счетоводители, като в същото време дава възможност на одиторите да консултират предприятията, в които извършват проверки.

Закон за приватизацията и следприватизационния контрол

За първи път в правната уредба на приватизацията се предвижда специализиран орган, който да осъществява следприватизационен контрол. От една страна създаването на Агенция за следприватизационен контрол като независим контролен орган би укрепило мерките за осигуряване на законосъобразно изпълнение на приватизационните договори. От друга страна обаче, обстоятелството, че не се предвижда контролният орган да участва в подготовката на приватизационните сделки, би могло да доведе и до прилагане на различни критерии спрямо едни и същи сделки от страна на органа, който ги сключва – Агенцията за приватизация и органа, който ще следи за изпълнението им – Агенцията за следприватизационен контрол.

Съществена промяна в режима представлява и стесняването на кръга на приватизационните методи в рамките на търга и конкурса, като се изключва възможността за приватизация чрез преговори с потенциални купувачи. Нещо, което би могло да постави и въпроси по отношение на целесъобразността от гледна точка на досегашния опит.

Изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки

Предложените изменения предвиждат промяна на принципа на определяне на кръга от възложители на обществени поръчки. Макар и незначително, се разширяват възможностите за преминаване от един вид процедура към друг, както и за възлагане на обществени поръчки чрез пряко договаряне.

Законопроектът съдържа и редица спорни разрешения, които биха могли да създадат допълнителни проблеми вместо да разрешат съществуващите. Един от тях е и опитът да се реши проблема с блокирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез обжалване на решенията за избор на победители в процедурата. Предвиденият едномесечен срок за произнасяне на съда по такива обжалвания е меко казано нерелистичен с оглед на начина, по който понастоящем функционира съдебната система.

Закон за банковата несъстоятелност

Този нов за българската правна система акт цели да осигури бързина на производството и засилен контрол върху дейността на банковия синдик. Предвидени са и някои принципни промени в процедурата по несъстоятелността, насочени към осигуряване на по-голяма стабилност в хода на производството.

Изменение и допълнение на Закона за далекосъобщенията

Предвижда се замяна на Комисията по далекосъобщения с нов орган – Комисия за регулиране на съобщенията, на която се възлагат регулативни функции и в сферата на пощенските съобщения. Съществена промяна съставлява и изключването на намесата на Министерския съвет в процедурата по издаване на лицензи, което би следвало да доведе до нейното облекчаване и ускоряване, поради отпадането на усложненията, предизвикани от необходимостта от взаимодействие между два различни по функции и ранг държавни органа.

Наред с посочените по-горе законопроекти се готвят изменения и в данъчния режим, като окончателният вариант на тези промени ще стане ясен едва след приключване на преговорите на Правителството с Международния валутен фонд. Очаква се да бъдат изменени Законът за корпоративното подоходно облагане, Законът за облагане доходите на физическите лица, Законът за данък върху добавената стойност, Законът за местните данъци и такси и Законът за акцизите.

Promissory Notes as Commercial Collateral

Normal business practices in Bulgaria, especially over the recent years, often use promissory notes as collateral of commercial debts, which guarantee the creditor's receivables in the ways prescribed by law. Promissory notes are a special type of securities under the Bulgarian laws. They are both means of payment and lending instrument.

Promissory notes provide out-of-court grounds that may be invoked in a simplified process to issue a writ of execution without any need for creditors to prove their claims in court litigation. On the other hand, the debtor may refuse to pay not only for reasons of lack of resources but also merely because of unwillingness to do so. This principle of voluntary payment substantially erodes the creditor's position because it is not difficult to obtain a writ of execution but the execution process and the subsequent procedure, in which the creditor will be satisfied, may take years.

Promissory notes should be given in writing and have the content prescribed by law in order to be recognised as valid instruments. Although not required by law, it is recommendable, and a frequent practice recently, the signature of the issuer to be notarized in order to avoid possible disputes related to the authorship of the document.

The Commercial Code does not require that the contents of promissory notes should specify the grounds for their issuance. In practice, however, such grounds cannot be ignored because the debtor may invoke them as objections against payment (for example, the cases of non-performance of a transaction, where the latter has served as grounds for the issuance of the promissory note). To illustrate the point, we would like to give an example out of our own practice. A promissory note was issued as additional collateral of a debt existing on the basis of a contract signed earlier. The debt under the contract was duly repaid but the creditor claimed the receivable once again by making reference to the promissory note, which was not returned to its issuer. In that particular case, the issuer (who was also the debtor under the transaction) found himself in the difficult position of having to repay the same debt twice. Such cases may be avoided if the grounds for the issuance of the promissory note are specified in the text of the promissory note.

The law contains some very rigid rules as to the challenging of promissory notes and the remedies at the disposal of the debtor. The failure to honour a promissory note has to be stated in a special formal document called protest. The protest is made by a notary public.

Most generally, the debtor may invoke two groups of objections: objections on absolute grounds, which are applicable to any creditor and derive from the promissory note itself, from its form or contents, and objections on relative grounds, which do not have these characteristics.

The law specifies three types of special negative prescription, which is in all cases shorter than the general prescription under the Obligations and Contracts Act. The periods are differentiated depending on the claim against one or another category of debtors. Three-year prescription as from the maturity date is provided for all claims served against the issuer of the promissory note. The bearer's claim served against endorsers will lapse in one year as from the date of the protest made in due course or the maturity date provided that the promissory note contains a "no costs" clause. Claims among endorsers lapse in six-months time as from the date of payment made by the respective endorser or the date of the claim.

Записът на заповед като търговско обезпечение

В обичайната търговска практика в България, особено през последните години, често се използва като обезпечение на търговските задължения издаването на запис на заповед (ЗЗ), който да гарантира кредитора по начините, посочени в закона, за неговото парично вземане. Според българското законодателство ЗЗ е вид ценна книга, която се явява от една страна платежно средство, а от друга - средство за кредитиране. ЗЗ представлява извънсъдебно изпълнително основание, на базата на което при опростена процедура може да бъде издаден изпълнителен лист, без да е необходимо претенцията на кредитора да се доказва в съдебен процес. От друга страна, длъжникът може да откаже плащане не само когато това се дължи на липса на средства, но и просто защото не желае това. Този принцип на доброволност на плащането представлява сериозна слабост за позицията на кредитора, тъй като получаването на изпълнителен лист не представлява трудност, но образуването на изпълнително дело и процедурата, която следва, за да може кредиторът да се удовлетвори, може да продължи с години.

За да бъде валиден, ЗЗ трябва да бъде издаден в писмена форма и да има определено съдържание, посочено в закона. Въпреки че законът не изисква това, препоръчително е, и напоследък все по-често се практикува, подписът на издателя върху ЗЗ да бъде нотариално заверен, за да се избегнат евентуални спорове, свързани с авторството на документа.

В ТЗ липсва изрично изискване в съдържанието на ЗЗ да бъде посочено основанието, с оглед на което се издава той. В практиката обаче основанието не трябва да бъде пренебрегвано, тъй като то може да послужи за някои възражения на задълженото лице срещу плащането (например случаите, при които има неизпълнение на условие по сделка, която е била основание за издаването на ЗЗ).

Като илюстрация бихме посочили случай от нашата практика, при който ЗЗ беше издаден като допълнително обезпечение за дълг, съществуващ на базата на предварително подписан договор. Дългът по този договор беше надлежно погасен, но кредиторът предяви повторно своята парична претенция, позовавайки се на ЗЗ, който не беше върнат на издателя. В този случай издателят (който беше и длъжник по сделката) беше поставен в сложната ситуация да плати два пъти едно и също свое задължение. Това може да бъде избегнато, като в текста на ЗЗ бъде отразено и основанието за издаването му. Законът въвежда строги правила що се отнася до оспорването на ЗЗ, както и до възможностите, които са предоставени в тази връзка на задълженото лице. Отказът за плащане на ЗЗ трябва да бъде удостоверен в нарочен документ, наречен протест, който се изготвя със съдействието на нотариус.

Най-общо възраженията, които задълженото лице може да прави, се разделят на две групи: абсолютни, които могат да се противопоставят на всеки кредитор и които се основават на самия ЗЗ, неговата форма или съдържанието му, и относителни, които нямат тези характеристики.

В закона се определят три вида специална погасителна давност, която във всички случаи е по-кратка от общата давност по ЗЗД. Сроковете се диференцират според това за иск срещу кои задължени лица се отнасят. За всички искове срещу издателя на ЗЗ се предвижда тригодишна давност, която започва да тече от падежа. Искът на приносителя срещу джирантите се погасява с едногодишна давност от деня на свое временно извършения протест или от падежа, ако ЗЗ съдържа уговорката "без разности". Исковите на джирантите помежду им се погасяват в шестмесечен срок от деня, в който джирантът е платил или от деня, в който срещу него е предявен иск.

RULES OF BUSINESS

Liability of Manufacturers

The Consumer Protection and Rules of Trade Act (CPRTA) has introduced provisions that are entirely new to the Bulgarian legal system. Therefore there is insufficient practice of its application in order to highlight the enforceability of its provisions. Still, with a view to the great importance of the relationships existing between manufacturers and traders, on the one hand, and consumers, on the other, for a developed market economy, it is necessary to know at least the general principles underlying consumer protection rules.

The CPRTA introduces the principle of the objective liability of manufacturers, i.e. manufacturers are liable for damage caused by their products, regardless of whether the fault lies with the manufacturer or not. But the liability of manufacturers is limited only to the material damage caused to the respective consumer. The material damage covers the material losses of profit incurred by the damaged person as a result of the damage.

Any damaged person may claim also compensation for non-material damage (e.g. pain or suffering as a result of the damage) but such compensation may be sought only under the general terms and conditions set out in the Contracts and Obligations Act (COA). In such cases, damaged persons have to prove the fault of the manufacturer.

Compensations for damages inflicted by defective products may be awarded only by court of law. Claims are to be served within five years as from the date, on which the damaged person learned or had to learn of the damage caused, the defect of the product and the identity of the manufacturer but not later than ten years after the defective product was released on the market. If the claim of the damaged person for material damage is rejected under the CPRTA, the damaged person still has the opportunity for seeking remedy under the general terms and conditions set out in the COA.

The CPRTA explicitly provides the opportunity for the damaged person to disclose the compensation claim, while requesting the court to determine the manner of disclosure. Such publicity may affect the image and other interests of the company and it may also lead to involvement of other consumers or consumer associations in the litigation.

Consumer protection rules state that any agreements on release of the manufacturer from liability or elimination of liability for damages caused by defective products are null and void. Still, where the damage is the result of both a defect of the product and actions by the damaged person or a person, whom the damaged person is in charge of, the liability of the manufacturer may be eliminated or reduced. However, when the damage is caused by both the defective product and culpable actions of a third party, the liability of the manufacturer may not be reduced and remains within its full scope. In such cases, the damaged person may serve claims also against the culpable third party under the general terms and conditions set out in the COA.

The CPRTA limits the liability of manufacturers for material damage caused by the same defect of identical products, leading to a corporeal damage or the death of several persons, to the maximum amount of BGL 100,000,000.

ПРАВИЛА НА СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ

Отговорност на производителя за вреди

Законът за защита на потребителя и правилата за търговия (ЗЗППТ) създаде една принципно нова за българската правна система уредба. Поради това и все още не е натрупана достатъчно практика по него, която да даде насоки за анализ на приложението на тези норми. Все пак, с оглед голямото значение на отношенията между производителите и търговците от една страна, и потребителите - от друга, за едно развито пазарно общество е необходимо да се познават поне основните принципи на правилата за защита на потребителите.

ЗЗППТ въвежда принципа на обективна отговорност за производителя, т.е. производителят носи отговорност за вреди, възникнали от произведени от него дефектни стоки, независимо дали има вина или не за дефекта. Отговорността на производителя обаче е ограничена само до причинените имуществени вреди на съответния потребител. Имуществената вреда обхваща претърпените материални загуби и пропуснатите материални ползи, които увреденото лице е претърпяло в резултат на увреждането.

Увреденото лице може да претендира и обезщетение за претърпените от него немуществени вреди (например претърпени болки, страдания в резултат на увреждането), но само по общия ред на Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). В този случай обаче увреденият следва да докаже наличието на вина у производителя.

Обезщетение за претърпените вреди от дефектни стоки може да се търси само по съдебен ред. Искът се предявява до 5 години от деня, в който увреденият е узнал или е следвало да узнае за нанесената му вреда, дефекта на стоката и идентичността на производителя, но не по-късно от десет години от деня, в който дефектната стока е пусната на пазара. Ако искът на увреденото лице за претърпените имуществени вреди бъде отхвърлен по реда на ЗЗППТ, то има право да ги претендира по общия ред на ЗЗД.

ЗЗППТ изрично провъзгласява възможност за увреденото лице да разгласи предявения иск за обезщетение, като поиска от съда да определи начина на разгласяване. Тази публичност, освен че може да засегне имиджа и други интереси на компанията, би могла да има за резултат включването в делото и на други потребители или сдружения на потребители.

В защита на потребителите е предвидено, че всякакви уговорки за освобождаване или отпадане на отговорността на производителя за причинени от дефектни стоки вреди, са нищожни. Все пак, когато вредите са причинени едновременно от дефект на стоката и действия на увреденото лице или на лице, за което увреденият отговаря, отговорността на производителя може да отпадне или да бъде намалена. Когато обаче вредата е причинена едновременно от дефектната стока и от виновното поведение на трето лице, отговорността на производителя не може да се намалява и се носи от него в пълен размер. Увреденият обаче би могъл да отправи претенция и към третото виновно лице по общия ред на ЗЗД.

ЗЗППТ ограничава и максималния размер на отговорността на производителя за имуществени вреди, причинени от един и същи дефект на идентични стоки, ако от това са настъпили телесна повреда или смърт на няколко увредени лица, до 100 000 000 лева.

INTELLECTUAL AND INDUSTRIAL PROPERTY

Specific Features of the Legal Framework of Computer Software Copyright

The existing Bulgarian legislation explicitly indicates that copyright extends over computer software. Therefore the applicable law can be found in the general regulation of copyright under the Copyright and Neighbouring Rights Act ("the Copyright Act"). Besides, lawmakers have singled out the regulation of specific issues connected with the rights to software and these special provisions will be examined below.

First and foremost, important practical implications exist for the common practice of having computer software developed by programmers who have employment relations with an employer in the sense that the employer is actually the holder of copyright to the software and databases developed within the framework of employment relations, unless agreed otherwise. The copyright to a computer software or a data base, which has emerged within the framework of employment relationships, exists for 70 years after the dissemination of the copyrighted material.

Secondly, in the context of the specific features of computer software and databases, lawmakers have explicitly excluded these items from the group of works or parts thereof, whose use for analysis, comments or another type of research, as well as from the group of published works re-produced in small quantities, in which cases the consent of the author is not sought and no royalties are paid. This special protection of software is supplemented by the ban on producing copies of published software for private use without the consent of the author and the payment of royalties.

The Copyright Act contains special provisions on the use of computer software and prescribes some mandatory rules in this connection.

These provisions read that persons who have legally acquired the right to use some computer software have opportunities to use the software without the consent of the author and the payment of royalties. These opportunities include the preparation of a back-up copy of the software, the translation of the software code from one form to another, etc. Unless agreed otherwise, the person who has legally acquired the right to use some computer software is entitled to load the software, to present it on a screen, to execute it, to transmit it, to store it in a computer memory, to translate, process or amend it, provided that such actions are needed for the attainment of the goal, for which the right to use the software has been acquired originally, including the elimination of errors.

Any use other than the foregoing activities allowed by law is an infringement of the copyright to the computer software. The lawmaker has enumerated the possible infringements, for which administrative liability will be sought and administrative penalties will be imposed. These infringements are as follows: possession of computer software which is known or can be assumed to be illegal or the re-production, dissemination or use in any other way of computer software in contravention to the existing statutory regulations.

As well as administrative liability, the Copyright Act provides for copyright holders, whose rights have been infringed, to seek the civil liability of the infringing persons through serving petitions within the time limits prescribed by law.

Obviously, the new law provided a modern protection of the interests of the creators as well as of the users of computer software.

ИНТЕЛЕКТУАЛНА И ИНДУСТРИАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Особености на законовия режим на авторските права върху компютърни програми

Българското законодателство изрично посочва компютърните програми като един от обектите на авторското право. С оглед на това към компютърните програми се прилага общата уредба на авторските права, предвидена в Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП). Редом с това законодателят е отделил особено внимание на регламентирането на проблемите, свързани с правата върху компютърни програми и именно този особен законен режим ще бъде разглеждан по-долу.

На първо място, важно практическо приложение с оглед на съществуващата практика за създаване на компютърни програми от програмисти, намиращи се в трудови правоотношения с работодател, намира разрешението, че, ако не е уговорено друго, авторското право върху компютърни програми и бази данни, създадени в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на работодателя. Авторското право върху компютърна програма или база данни, възникнало в рамките на трудово правоотношение, продължава 70 години след разгласяването на произведението.

На второ място, законодателят, отчитайки спецификата на разглежданите обекти, изрично е изключил компютърните програми и бази данни от кръга на произведенията или на части от тях, чието използване за анализ, коментар или друг вид научно изследване, както и възпроизвеждането в малко количество на вече публикувани произведения, се допуска без да е необходимо съгласие на автора и заплащане на възнаграждение. Видно от горното, законодателят дава специална закрила на компютърните програми, която се допълва и от забраната за изготвянето на копия от вече публикувани програми за лично ползване без съгласие на автора и без заплащане на възнаграждение.

Специално място в ЗАПСП е отделено на използването на компютърни програми, като са предвидени някои задължителни правила в тази насока.

Това са разпоредбите, уреждащи възможностите за използване без съгласието на автора и без заплащане на допълнително възнаграждение на компютърни програми от лица, които законно са придобили правото да използват компютърна програма. Сред тези възможности са: изготвяне на резервно копие от програмата, превеждането на програмния код от една форма в друга и т.н. Ако не е уговорено друго, се счита, че лицето, което законно е придобило правото да използва компютърна програма, може да зарежда програмата, да я изобразява върху екран, да я изпълнява, предава на разстояние, да я съхранява в паметта на компютър, да я превежда, преработва и да внася други изменения в нея, ако тези действия са необходими за постигане на целта, заради която е придобито правото да се използва програмата, включително и за отстраняване на грешки.

Всяко друго използване извън посочените по-горе разрешени от закона действия е нарушение на авторското право върху компютърната програма. Законодателят изрично е посочил нарушенията в тази връзка, за които се носи административна отговорност и се налагат съответните административни наказания. Това са: притежаването на компютърна програма, като се знае или има основание да се предполага, че това е незаконно и възпроизвеждането, разпространяването или използването по друг начин на компютърна програма в нарушение на законите разпоредби.

INTELLECTUAL AND INDUSTRIAL PROPERTY

ИНТЕЛЕКТУАЛНА И ИНДУСТРИАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Извън административната отговорност ЗАПСП дава възможност на носители на авторското право, чиито права са накърнени, да потърсят гражданско-правна отговорност от нарушителите чрез предявяване на определените в закона искове.

Както е видно, новият закон осигури една съвременна закрила на интересите на създателите и ползвателите на компютърни програми.

LITIGATION

ПРОЦЕС

Some Aspects of Appellate Review in the Light of the Practice of the Supreme Court of Cassation

Въпроси на въззивното производство в светлината на практиката на Върховния касационен съд

Since the introduction of the three-instance jurisdiction in the Republic of Bulgaria, a number of specific problems have occurred in the practical application of the Civil Procedure Code with regard to the appellate review of judicial instruments. This paper will underline some controversial issues tackled in a special interpretive decision of the Supreme Court of Cassation.

След въвеждането на триинстанционното съдебно производство в Република България в практиката по прилагането на Гражданския процесуален кодекс (ГПК) през изминалите години се обособиха редица характерни проблеми, свързани с въззивното обжалване на съдебните актове. В настоящето изложение ще акцентираме върху някои от спорните въпроси, отговор на които Върховният касационен съд (ВКС) даде в нарочно тълкувателно решение.

1. For the purposes of achieving procedural economy and speed, the amendments to the Civil Procedure Code read that the first-instance court will call the parties only for the first court session on the specific case, while the parties are obliged to follow the further development of proceedings on their own.

Practices have come to show, however, that this approach to the calling of parties does not apply to the appellate review where new summoning is served for each court session. This rule provided better safeguards for the participation of the parties in the appellate review.

1. С оглед процесуална икономия и бързина с измененията в ГПК беше предвидено, че първоинстанционният съд призовава страните само за първото заседание по делото, а за останалите заседания редовно призованите страни са длъжни сами да следят за развитието на производството.

Практиката постанови обаче, че този способ за призоваване не се отнася до въззивното производство – там във всички случаи се извършва ново призоваване. Така приетото правило гарантира в по-голяма степен участието на страните в производството по обжалване.

2. Special attention should be paid to those provisions of the Civil Procedure Code, which regulate evidence-related matters in civil litigation. The Supreme Court of Cassation has issued rulings on a number of issues concerning the admissible evidence brought in the appellate review, on which discrepancies existed between theory and practice.

Any evidence admissible before the first-instance court is admissible also in the appellate review. The petitioner is allowed to produce evidence, which he could have brought before the first-instance court but has failed to do so due to negligence. Such evidence may be produced after the first court session as well.

The penalty provided by law for failure to produce evidence in due course is financial. The defaulting party, which has caused proceedings to be postponed or a judgment to be rescinded on grounds of such evidence, has to incur additional costs and pay a government fee.

These rules take into consideration the seeking of truth in the process and guarantee to the party concerned that omissions during the first-instance proceedings can be overcome.

3. The Supreme Court of Cassation has ruled also on the binding nature of court judgements.

Res adjudicata status is applicable only to the *operative part* of the judgement containing the solution given by the court to the dispute. This means that an enforceable judgement is binding on the parties to the litigation, the court issuing the judgement and all other courts and institutions in the Republic of Bulgaria.

The reasons include the findings and considerations, on the grounds of which the court has ruled. The Supreme Court of Cassation does not consider the reasons to be an integral part of the judgement.

2. От особено съществен интерес са нормите на ГПК, уреждащи доказването в гражданския процес. ВКС се произнесе по ред въпроси относно допустимите доказателства пред въззивната инстанция, по които съществуваха противоречия в теорията и практиката.

Пред въззивната инстанция са допустими всички доказателствени средства, които са допустими и пред първата инстанция. Обжалващата страна може да посочи и доказателства, които е била в състояние да посочи пред първоинстанционния съд, но не е сторила това поради небрежност. Такива доказателства страната може да представи и след първото заседание по делото.

Санкцията, която предвижда законът за несвоевременното посочване на доказателствата е имуществена – виновната страна, която е причинила отлагане на делото или отменяне на решението въз основа на такива доказателства, понася допълнителни разноски и държавна такса.

Тези правила държат сметка за по-пълното разкриване на истината в процеса и гарантират на заинтересованата страна възможността да поправи пред въззивния съд своите пропуски пред първата инстанция.

3. ВКС даде своето заключение и по въпросите за задължителната сила на съдебното решение.

Само постановеното от съда в *диспозитива* на съдебното решение разрешение на правния спор се ползва с т.нар. сила на пресъдено нещо. Това означава, че когато решението влезе в сила, постановеното е задължително за страните по

LITIGATION

They are not *res adjudicata*, i.e. they do not obligate courts to accept the facts therein as proved. The reasons are binding only on the participants of the same side of the proceedings.

Therefore the party concerned may not attack only the reasons of the judgement, where the party finds the outcome of the judgement satisfactory but objects to some conclusions given in the reasons.

It should also be noted that the appellate review instance has to draw up its own reasons rather than simply reiterate the reasons set out by the first-instance court. The lack of reasons provides grounds for rescinding the judgement as wrong.

The ruling of the Supreme Court of Cassation on these controversial issues has settled some important matters concerning the appellate review and civil proceedings in general. These explanations of the Supreme Court of Cassation, which are binding on courts, have contributed to introducing greater uniformity of the existing controversial court practices in Bulgaria and clarifying a number of aspects in the application of the Civil Procedure Code.

FOREIGN INVESTMENT

Commitments in the Case of Concentrations According to the Practices of the European Commission

The recitals of Council Regulation No. 1310/97 amending substantially Regulation No. 4064/89 on the control of concentrations between undertakings read that "...the Commission may declare a concentration compatible with the common market, following commitments by the parties that are proportional to and would entirely eliminate the competition problem".

On this basis, the European Commission (EC) has adopted one more interpretive Notice to the Regulation on the commitments by the parties aimed at reducing the impact of concentrations on the respective market and developing effective competitive relationships.

The EC Notice makes an overview of measures, which are given in a non-exhaustive list. The most typical measure is the transfer transaction, which has the following characteristics:

- "full action", i.e. the subject-matter of the transaction must exist in reality and its transfer may, in the course of time, actually become conducive to the development effective competition between the concentrated undertaking and the buyer;
- "appropriate buyer", i.e. the subject-matter of the transaction should pass over to "the appropriate buyer", i.e. a buyer approved by the EC in advance, within a certain time limit established prior to the permission for the concentration.

A *conditio sine qua non* is to ensure that the measures are directly linked to the intended concentration between the undertakings.

The other measures recommended by the EC refer to the "exclusive agreements" aimed at facilitating the opportunities for entry into the respective market. These agreements may apply, for example, to

ПРОЦЕС

процесуалното правоотношение, за съда, който го е издал и за всички други съдилища и учреждения в Република България. Мотивите съдържат констатациите и съображенията, въз основа на които съдът постановява решението си. Според ВКС мотивите не са част от решението. Те не се ползват със сила на пресъдено нещо, т.е. не задължават съдилищата да приемат закрепените в тях факти за доказани. Ползват се единствено с т.нар. обвързваща сила на мотивите – задължителни са между участниците на една и съща страна на процесуалното правоотношение.

С оглед на изложеното се налага изводът, че страната не може да обжалва само мотивите на решението, когато то я удовлетворява като резултат, но не е доволна от някои от залегналите в мотивите констатации.

Следва да се има предвид също така, че въззивната инстанция дължи изготвянето на свои собствени мотиви, а не може просто да потвърди мотивите на първоинстанционния съд. Липсата на мотиви е основание за отмяна на решението като неправилно.

Произнасяйки се по тези спорни въпроси ВКС даде отговор на важни проблеми както от материята на въззивното обжалване, така и изобщо от гражданския процес. Чрез тези си задължителни за съдилищата разяснения ВКС допринесе за унифицирането на противоречивата съдебна практика в България и за преодоляването на неяснотите по прилагането на ГПК.

ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ

Самоограничителни мерки при концентрация на стопанската дейност според практиката на Европейската комисия

В съобразителната част на Регламент 1310/97 г., който внесе съществени изменения в Регламент 4064/89 г. на Европейския съвет за контрола върху сливанията на предприятия се установи, че: "Комисията може да обяви съвместимостта на едно сливане с европейския пазар, ако страните поемат задължения, които напълно да отстранят проблема, свързан с конкуренцията".

На тази основа Европейската комисия (ЕК) прие поредното си Съобщение (Notice) по тълкуването на посочените регламенти, относно т.нар. Самоограничителни мерки, чиято цел е намаляване влиянието на концентриращи се предприятия върху съответния пазар и създаване на ефективни конкурентни отношения.

Съобщението на ЕК дава общ поглед върху възможни, неизчерпателно изброени мерки. Като най-често срещана мярка се определя отчуждителната сделка, която се характеризира с:

- "жизнеспособност", т.е. предметът на сделката да е действително съществуващ и отчуждаването му да може, с течение на времето, действително да благоприятства създаването на ефективна конкуренция между възникналото в следствие на сливането предприятие и купувача.
- "подходящ купувач", т.е. предметът на сделката да премине в един предварително (преди разрешението за концентрация) определен срок върху "подходящия купувач", т.е. купувач, предварително одобрен от ЕК.

FOREIGN INVESTMENT

intellectual property rights or commitments to undertake specific legal action other than the one described above.

The EC recommends that applicants for concentration between undertakings propose a greater number and diversity of measures. The latter may be accompanied by transfers of title.

The opportunity for undertaking commitments is set out in the Competition Protection Act, which reads that the Competition Protection Commission (CPC) of the Republic of Bulgaria may include some additional requirements in the decision on the approval of a concentration in order to guarantee the preservation of effective competition or the overall favourable impact on the respective market. This can be seen in the recent practices of the CPC, which requires that the parties undertake commitments in the event of concentration by making reference to the relevant statutory provision. However, in Bulgaria, when the legally established pre-conditions exist, the concentration of the business activities is perfectly possible, whereby the eventual instructions for such commitments could only aim at reducing the negative impact of the established dominant position on the market keeping, though, the positive consequence.

All these considerations and the analysis of the Commission Notice lead to the conclusion that the objective of commitments by the parties is not to eliminate any dominant position per se but it is to eliminate the dominant position (substantial market share) of the respective undertaking on a specific market, where such dominant position may impair or restrict effective competition.

BRIEFLY

1. The Convention on the Elimination of the Requirement for Legalisation of Foreign Public Law Instruments is promulgated in The Official Gazette, No. 45 of 11 May 2001. The Convention was ratified by Parliament on 25 May 2000 and became effective as from 31 April 2001.

2. Regulation No. 13 of 15 May 2001 on the identification of telecommunication operations subject to individual licensing, common license registration and free arrangements is promulgated in The Official Gazette, No. 48 of 22 May 2001.

3. The Financial Cooperation Agreement between the Government of the Republic of Bulgaria and the Government of the Federal Republic of Germany came into force on 20 April 2001. The Agreement provides opportunities for the German Government to grant DEM 10,000,000 to the Government of Bulgaria or to other beneficiaries selected jointly by the two Governments under the Programme for the Establishment of Fruit and Vegetable Wholesale Markets.

4. Decree No. 95 of 11 April 2001 of the Council of Ministers has been passed to adopt the Regulation on the terms and conditions for conducting negotiations with potential buyers in connection with the Reorganisation and Privatisation of State-owned and Municipal Enterprises Act. This piece of legislation has filled a gap existing in the legal framework concerning privatisation techniques (tender procedures, competitive bidding procedures or negotiations with potential buyers).

ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ

Условие, без което не може, е мерките да са директно свързани с предвижданата концентрация на стопанска дейност. Други мерки, които ЕК препоръчва, касаят т.нар. "изключителни споразумения", които имат за цел да облекчат възможностите за навлизането на съответния пазар. Такива споразумения, например, могат да се отнасят до обекти на интелектуалната собственост или поемане на задължения за предприемане на определени правни действия, извън посочените по-горе.

ЕК препоръчва молителите по производствата за сливане да предлагат повече, както по вид, така и по брой, мерки. Последните могат да бъдат комбинирани с отчуждителна сделка. Възможността за предприемане на самоограничителни мерки е залезнала и в Закона за защита на конкуренцията, където се установява, че Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) на Република България може да постанови в решението за разрешаване на концентрация и допълнителни изисквания, които гарантират запазването на ефективната конкуренция или общото положително въздействие върху съответния пазар. В такъв смисъл е и последната практика на КЗК, която постанови изискване за предприемане на самоограничителни мерки от страна на концентриращите се предприятия, като се позова на посочения законов текст. Все пак, в България, когато са налице законовите предпоставки, концентрацията на стопанската дейност е напълно възможна, като евентуалните предписания за самоограничителни мерки имат за цел единствено ограничаване на вредния за пазара ефект от установяването на господстващо положение при запазване на положителните последици.

От казаното и от анализа на Съобщението може да се направи изводът, че целта на поемането на задължение за прилагане на определени самоограничителни мерки, не е отстраняване на господстващото положение само по себе си, а е премахването на господстващото положение (значителното пазарно присъствие) на съответния пазар на дадено предприятие, когато това би могло да доведе до нарушаване или ограничаване на ефективната конкуренция.

НАКРАТКО

1. В ДВ бр. 45/11.05.2001 г. беше публикувана Конвенцията за премахване изискването за легализация на чуждестранни публични актове. Конвенцията е ратифицирана от Народното събрание на 25.05.2000 г. и влезе в сила на 31.04.2001.

2. В ДВ бр. 48 от 22.05.2001 г. беше обнародвана Наредба № 13 от 15.05.2001 г. за определяне на далекосъобщителните дейности, подлежащи на индивидуално лицензиране, регистриране по обща лицензия и свободен режим.

3. От 20.04.2001 г. е в сила Спогодбата между правителството на Република България и правителството на Федерална Република Германия за финансово сътрудничество. Спогодбата предвижда възможност за предоставяне от германското правителство в полза на правителството на България или на други получатели, избрани съвместно от двете правителства, на безвъзмездни средства за финансиране в размер на 10 000 000 германски марки по Програмата за изграждане на тържищни структури за плодове и зеленчуци.

4. С Постановление № 95 от 11.04.2001 г. беше приета Наредба за условията и реда за провеждане на преговори с потенциални купувачи във връзка със Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия. С тази законодателна мярка се запълни нормативната празнота при уреждането на различните методи за приватизация (търж, конкурс или преговори с потенциален купувач).

BRIEFLY

5. The Ratification Act of the Agreement between the Government of the Republic of Bulgaria and the Government of the State of Israel on the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Tax Evasion is promulgated in The Official Gazette, No. 82 of 25 September 2001. The Ratification Acts of the Agreements with Canada and the Arab Republic of Syria in this sphere are promulgated in the same issue of The Official Gazette.

6. The following international legal instruments have been promulgated and, in pursuance of the provisions of Art. 5, para 4 of the Constitution of the Republic of Bulgaria, they are incorporated into the Bulgarian legislation and prevail over the domestic statutory provisions that may contravene them:

6.1. Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks of 14 April 1891;

6.2. Strasbourg Agreement Concerning the International Patent Classification of 24 March 1971;

6.3. Nice Convention Concerning the International Classification of Goods and Services for the Registration of Marks of 15 June 1957;

6.4. Locarno Agreement Concerning the Introduction of the International Classification for Industrial Designs of 8 October 1968.

7. The Regulation on the terms and conditions for registration and deregistration of public companies, other issuers of securities and issues of securities in the Register of the State Securities Commission is promulgated in The Official Gazette, No. 93 of 30 October 2001.

НАКРАТКО

5. В ДВ бр. 82/25.09.2001 г. беше обнародван Законът за ратифициране на Спогодбата между правителството на Република България и правителството на Държавата Израел за избягване на двойното данъчно облагане и предотвратяване отклонението от облагане с данъци на доходите. В същия брой бяха публикувани и ратификационните закони в тази област и с Канада и със Сирийската арабска република.

6. Бяха обнародвани следните международни спогодби, които по силата на чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България стават част от българското законодателство и имат примат над вътрешните правни норми, които им противоречат, а именно:

6.1. Мадридска спогодба за международна регистрация на марките от 14.04.1891 г.;

6.2. Страсбургска спогодба относно Международната патентна класификация от 24.03.1971 г.;

6.3. Ницка спогодба относно Международната класификация на стоките и услугите за регистрация на марки от 15.06.1957 г.;

6.4. Локарнска спогодба, учредяваща Международна класификация на промишлените дизайни от 08.10.1968 г.

7. В ДВ бр. 93/30.10.2001 г. беше обнародвана Наредбата за условията и реда за вписване и отписване на публични дружества, други емитенти на ценни книжа и емисию ценни книжа в регистъра на Държавната комисия по ценните книжа.

Published by Law Offices:

Your bridge for success in Bulgaria

Lega InterConsult Penkov, Markov & Partners is a private law office established in 1990.

We provide consultations and comprehensive legal service to Bulgarian and foreign enterprises in all major spheres of law related to the economy. The team approach of 35 Partners, associated members and consultants multiplies the knowledge and experience to find the best solutions for our clients.

Lega InterConsult has offices in **Sofia, Bourgas, Rousse, Lovetch, Dobritch, Varna, Pleven, Stara Zagora** and **Targoviste** covering the whole country.

Lega InterConsult is Exclusive Member for Bulgaria of Lex Mundi (The World's Leading Association of Independent Law Firms); Associated Member of Eurojuris Germany.

Cooperation partners: Lansky & Partner - Vienna, **Austria**; Niebaum, Kohler, Punge, Söder - Dortmund, **Germany**, Christina Tzitzelkova – Paris, **France**.

Associated Member of

Eurojuris Deutschland e.V.
ein Verband deutscher Rechtsanwaltskanzleien
Mitglied der Eurojuris International EWIV, Brüssel

Exclusive Member for Bulgaria of

The World's Leading Association
of Independent Law Firms

Editorial Office:

Bl. 22, Entr. A, Iztok Dstr., 1113 Sofia, Bulgaria
Tel 02 737930, 02 736133, 02 732936, 02 734280
Fax 02 722452, 02 710162

e-mail: news@legainterconsult.com; www.legainterconsult.com

This newsletter is produced for clients and professional contacts of Lega InterConsult - Penkov, Markov & Partners, as well as for all interested readers. The information and opinions which it contains are not intended to be a comprehensive study nor to provide legal advice and should not be treated as a substitute for specific professional advice concerning individual situations.

Адрес на редакцията:

ж.к. Изток, бл.22, вх. А, 1113 София, България
Тел 02 737930, 02 736133, 02 732936, 02 734280
Факс 02 722452, 02 710162

e-mail: news@legainterconsult.com; www.legainterconsult.com

Този вестник е предназначен за клиентите и професионалните контакти на Лега ИнтерКонсулт - Пенков, Марков & Партньори, както и за всички заинтересовани читатели. Информацията и становищата, които се съдържат в него не представляват изчерпателни изследвания, нито правни съвети и не бива да се третира като заместител на конкретен професионален съвет относно конкретни ситуации.